

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«24» травня 2016 року

№ 18 -рк

м. Київ

**Київський коледж
технологій і економіки НАУ**
м. Київ, вул. Бориспільська, 5
02099,

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин і умов, що йому сприяють

На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 22.02.2016 № 8-01/1628 (вх. Відділення від 23.02.2016 № 01-11-40) Київським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення) здійснено розгляд заяви ТОВ «Пролайн ТМ» (надалі – Товариство, Заявник) від 16.02.2016 № 0216-01 щодо неправомірних, на думку Заявника, дій з боку Київського коледжу комп'ютерних технологій та економіки Національного авіаційного університету (надалі – ККТЕ НАУ) стосовно створення перешкод у розміщенні телекомунікаційного обладнання, кабелів зв'язку та надання послуг доступу до мережі Інтернет у нежитловому приміщенні гуртожитку, що знаходиться за адресою: м. Київ, вул. Ілліча, 14-А (надалі – Гуртожиток).

Згідно з матеріалами Заяви, Заявник з лютого 2009 року по лютий 2015 року надавав телекомунікаційні послуги, зокрема з доступу до мережі Інтернет (надалі – Послуга) мешканцям Гуртожитку, використовуючи кабельну каналізацію ПАТ «Укртелеком» на підставі договору про надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку, укладеного між ПАТ «Укртелеком» та Заявником від 08.12.2009 № 1807/11. При цьому, з 2014 року між Заявником та ККТЕ НАУ велись переговори щодо укладання договору оренди 2 кв.м нежитлового приміщення Гуртожитку для розміщення телекомунікаційного обладнання.

ККТЕ НАУ своїм листом від 02.04.2014 року №103 (надалі – Лист) повідомив Заявника про можливість надання Послуг останнім у випадку укладання відповідних договорів з ККТЕ НАУ про використання внутрішніх кабельних каналів для прокладання кабелів зв'язку та про підключення до внутрішньої електромережі ККТЕ НАУ і компенсацію вартості спожитої енергії, наявності проекту «з ККТЕ НАУ та ПАТ «Укртелеком» з відповідними технічними умовам, щодо використання кабельної каналізації ПАТ «Укртелеком» для підключення обладнання ТОВ «Пролайн ТМ» (мова оригіналу).

У відповідь на Лист, Заявник листом від 09.04.2014 № 0409-01 звернувся до ККТЕ НАУ з проханням направити до ТОВ «Пролайн ТМ» проекти документів, зазначених у Листі.

В свою чергу, листом від 23.01.2015 № 12 ККТЕ НАУ повідомив Заявника про те, що ККТЕ НАУ пропонував Товариству оформити всі документи, при цьому зазначивши, що Товариством не проведено оформлення вказаних документів.

Листом від 23.01.2015 № 0123-02 Товариство звернулось до ККТЕ НАУ щодо надання останнім дозволу на укладання договору оренди 2,00 кв.м нежитлового приміщення, розташованого на третьому поверсі Гуртожитку для розміщення телекомунікаційного обладнання та документів, необхідних для оформлення договору оренди у Регіональному відділенні Фонду державного майна України по м. Києву (надалі – Регіональний Фонд).

На зазначений лист ККТЕ НАУ листом від 20.02.2015 № 42 повідомив Товариство про укладення Регіональним Фондом договору оренди приміщення Гуртожитку з ТОВ «Мікроком» з метою надання останнім Послуг мешканцям Гуртожитку.

Листом від 10.08.2015 № 0810-01 Товариство звернулось до Національного авіаційного університету (надалі – НАУ) з проханням надати останнім дозвіл ТОВ «Пролайн ТМ» на укладення договору оренди 2,00 кв.м нежитлового приміщення розташованого на третьому поверсі Гуртожитку, та у випадку згоди НАУ, надати документи, необхідні для оформлення договору оренди у Регіональному Фонді.

На зазначене звернення Товариства, НАУ листом від 14.08.2015 № 06.03/2034 (надалі – Лист 1) повідомило Заявника про свою згоду щодо укладання зазначеного договору за умови, що *«укладання договору буде погоджено з керівництвом коледжу та не буде порушувати навчальний процес навчального закладу, законні інтереси та права громадян або держави...Документи, необхідні для оформлення договору оренди у Регіональному Фонді готуються коледжем, як балансоутримувачем зазначеної будівлі»* (мова оригіналу).

Листом від 22.09.2015 № 09220-03 Товариство повторно звернулось до ККТЕ НАУ щодо надання останнім дозволу на укладання договору оренди 2,00 кв.м нежитлового приміщення, розташованого на третьому поверсі Гуртожитку для розміщення телекомунікаційного обладнання із наданням копії Листа 1.

Листом від 08.10.2015 № 228 (надалі – Лист 2) ККТЕ НАУ повідомив Заявника, зокрема про **недоцільність розміщення додатково обладнання та будівництва паралельно декількох телекомунікаційних мереж з причин відсутності вільних нежитлових приміщень**, зайнятості кабельних каналів телекомунікаційного та телефонною мережами та технічного стану будівлі гуртожитку, а також про виконання ТОВ «Мікроком» за період січень – березень 2015 року «проекту та побудови в повному обсязі телекомунікаційної мережі для надання Послуг в Гуртожитку, яка повністю задовольняє потреби споживачів» (мова оригіналу).

Для з'ясування обставин, викладених у Заяві, Відділенням було направлено вимоги від 12.03.2016 № 02-05/879 (надалі – Вимога 1), від 19.04.2016 № 02-05/1432 (надалі – Вимога 2) до ККТЕ НАУ та вимогу до ТОВ «Мікроком» від 19.04.2016 № 02-05/1431 (надалі – Вимога 3).

За результатами розгляду Заяви, доданих до неї документів та матеріалів, отриманих на Вимогу 1, Вимогу 2, Вимогу 3, а також наявних у Відділенні, встановлено наступне.

ККТЕ НАУ в своїй роботі керується Положенням «Про Київський коледж комп'ютерних технологій та економіки Національного авіаційного університету», затвердженого ректором Національного авіаційного університету від 01.11.2013 року (надалі – Положення).

Відповідно до Положення ККТЕ НАУ створений наказом Ректора НАУ № 274/од від 30.09.2013 та наказом № 292/од від 10.10.2013 на базі Київського радіомеханічного коледжу, як відокремлений структурний підрозділ НАУ зі збереженням ліцензованого обсягу, державного замовлення на підготовку фахівців і окремими правами фінансово-господарської самостійності, а саме: право вести самостійний баланс, закріплення за ним поточного бюджетного рахунку зі збереженням коду мережі фінансування та право мати штамп і печатку. ККТЕ НАУ делегується НАУ здійснення самостійної фінансово – господарчої діяльності. ККТЕ НАУ має реєстраційні рахунки, печатку і штампи зі своїм найменуванням.

ККТЕ НАУ має право здійснювати надання платних послуг (професійна підготовка, надання освітніх послуг, надавати в оренду приміщення, споруди, обладнання за погодженням з керівництвом НАУ).

Майно ККТЕ НАУ є державною власністю. ККТЕ НАУ здійснює права користування і розпорядження наданим йому майном. Функції управління майном, що закріплене за ККТЕ НАУ здійснює ККТЕ НАУ.

ККТЕ НАУ здійснює бухгалтерський, оперативний облік, веде статистичну звітність, звітність перед НАУ.

Згідно з даними Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України ККТЕ НАУ є юридичною особою, якій присвоєно ідентифікаційний код 24360683, зареєстроване 05.09.1997 Дарницькою районною у м. Києві державною адміністрацією за адресою: 02099, м. Київ, вул. Бориспільська, буд. 5.

Отже, ККТЕ НАУ є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ККТЕ НАУ протягом 2015 року, мало ознаки такого, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуги з доступу до нежитлових приміщень Гуртожитку, які знаходяться на його балансі на території м. Києва для розміщення телекомунікаційного обладнання в цих приміщеннях.

Листом від 24.03.2016 № 113 ККТЕ НАУ повідомило Відділення про те, що ККТЕ НАУ є балансоутримувачем Гуртожитку. Гуртожиток перебуває в сфері управління Міністерства освіти і науки України та закріплений за НАУ на праві оперативного управління. Одночасно ККТЕ НАУ зазначило: *«Так як Гуртожиток є державною власністю, то всі питання оренди приміщень вирішує Фонд Державного майна України»* (мова оригіналу).

Проте, відповідно до статті 5 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» орендодавцями є, зокрема:

- Фонд державного майна України, його регіональні відділення та представництва є орендодавцями - щодо цілісних майнових комплексів підприємств, їх структурних підрозділів та нерухомого майна, а також майна, що не увійшло до статутного (складеного) капіталу господарських товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації), що є державною власністю, крім майна, що належить до майнового комплексу Національної академії наук України та галузевих академій наук, а також майна, що належить вищим навчальним закладам та/або науковим установам, що надається в оренду науковим паркам та їхнім партнерам;

- підприємства, установи та організації - щодо нерухомого майна, загальна площа якого не перевищує 200 квадратних метрів на одне підприємство, установу, організацію, та іншого окремого індивідуально визначеного майна.

Отже, відповідно до статті 5 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» та Положення, ККТЕ НАУ має право надавати в оренду нерухоме майно, зокрема приміщення, загальна площа якого не перевищує 200 квадратних метрів на ККТЕ НАУ за погодженням з НАУ. При цьому НАУ Листом 1 повідомило Товариство про свою згоду щодо укладення договору оренди.

Згідно з Вимогою 3 ККТЕ НАУ необхідно було надати ґрунтовні пояснення щодо **відсутності технічної можливості** розміщення в Гуртожитку телекомунікаційних мереж інших суб'єктів господарювання, окрім наявної мережі, що належить ТОВ «Мікроком», **«недоцільності розміщення додатково обладнання та будівництва паралельно декількох телекомунікаційних мереж»**, ким та яким чином було визначено, що телекомунікаційна мережа для надання телекомунікаційних послуг за адресою м. Київ, вул. Ілліча, 14-а,... **повністю задовольняє потреби споживачів.**

У відповідь на Вимогу 3 ККТЕ НАУ не надав пояснень та документів, які б підтверджували технічну неможливість розміщення в Гуртожитку телекомунікаційних мереж інших суб'єктів господарювання, а також щодо визначення, що саме побудована в Гуртожитку телекомунікаційна мережа повністю задовольняє потреби споживачів.

Отже, ККТЕ НАУ не надано належних обґрунтувань щодо відсутності технічної можливості та недоцільності розміщення декількох телекомунікаційних мереж в Гуртожитку.

Таким чином, ККТЕ НАУ безпідставно відмовляє Товариству у погодженні укладення договору оренди нежитлових приміщень Гуртожитку з метою розміщення ТОВ «Пролайн ТМ» телекомунікаційного обладнання.

Разом з тим, необхідна для мешканців (власників, орендарів) Гуртожитку кількість операторів, провайдерів не може бути обмежена або завідома визначена балансоутримувачем як „необхідна” (достатня кількість), оскільки безпосередньо залежить від попиту споживачів послуг доступу до мережі Інтернет.

За певних обставин у споживачів Послуг може виникнути потреба у залученні нових операторів, провайдерів у зв'язку із незадоволенням якістю послуг, що надаються вже наявними у Гуртожитку суб'єктами господарювання, підключення нового обладнання, зміни умов, тарифів тощо, навіть за умови, якщо кількість наявних у Гуртожитку провайдерів, операторів більше за кількість мешканців (власників, орендарів) приміщень.

Тобто, у разі, якщо суб'єкт господарювання має намір надавати послуги доступу до мережі Інтернет у певному приміщенні (будівлі), зокрема у зв'язку із зверненням мешканців (власників, орендарів) приміщень, наявна у цьому приміщенні певна кількість споживачів або надавачів таких послуг не може бути причиною для відмови у розгляді звернення з приводу надання доступу до технологічних приміщень для розміщення телекомунікаційного обладнання та використання технологічних мереж у межах зазначеного приміщення.

Для розміщення телекомунікаційного обладнання, суб'єкту господарювання необхідний доступ до технологічних нежитлових приміщень будівлі, який може надати лише балансоутримувач такої будівлі. При цьому, оскільки майно ККТЕ НАУ, в т.ч. будівля Гуртожитку є державною власністю, суб'єктам господарювання, які мають намір надавати Послуги мешканцям Гуртожитку, необхідно отримати в оренду технологічне (нежитлове) приміщення, в якому буде розміщене телекомунікаційне обладнання у відповідності до чинного законодавства.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» фізичні та юридичні особи, які бажають укласти договір оренди, направляють заяву, проект договору оренди, а також інші документи згідно з переліком, що визначається Фондом Державного майна України, відповідному орендодавцеві, зазначеному у статті 5 цього Закону.

У разі надходження до орендодавця заяви про оренду, зокрема нерухомого майна, орендодавець за умови відсутності заборони на передачу майна в оренду у п'ятиденний строк після дати реєстрації заяви надсилає копії матеріалів органу, уповноваженому управляти відповідним майном.

З огляду на те, що НАУ Листом 1 повідомило Товариство про згоду на укладення договору оренди 2,00 кв.м нежитлового приміщення (для розміщення телекомунікаційного обладнання), розташованого на 3-му поверсі будівлі Гуртожитку, за умови, що укладання договору буде погоджено з керівництвом коледжу, а також про те, що документи, необхідні для оформлення договору оренди у Регіональному фонді готуються коледжем, як балансоутримувачем зазначеної будівлі, лише ККТЕ НАУ може погодити укладання договору оренди та надати Товариству документи, необхідні для укладення договору оренди нежитлового приміщення Гуртожитку з Регіональним фондом.

Якщо балансоутримувачі відмовляють суб'єктам господарювання, які мають намір надавати телекомунікаційні послуги в будинках/приміщеннях, що належать до державної власності, у погодженні укладення договору оренди таких приміщень та наданні документів, необхідних для укладання договору оренди, які готуються балансоутримувачем, створюються бар'єри входження на ринок надання телекомунікаційних послуг нових суб'єктів господарювання, оскільки зазначені суб'єкти господарювання не мають можливості отримати в оренду майно, побудувати власні телекомунікаційні мережі та надавати Послуги.

Такі дії балансоутримувача Гуртожитку можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку надання телекомунікаційних послуг мешканцям Гуртожитку.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополієне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Таким чином, дії Київського коледжу комп'ютерних технологій та економіки Національного авіаційного університету, які полягають у безпідставній відмові суб'єктам господарювання, які бажають надавати телекомунікаційні послуги мешканцям Гуртожитку, у погодженні укладення договору оренди нежитлових приміщень Гуртожитку для розміщення телекомунікаційних мереж та наданні документів, необхідних для укладання договору оренди, які готуються балансоутримувачем, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з доступу до нежитлових приміщень Гуртожитку, які знаходяться на балансі ККТЕ НАУ на території м. Києва, для розміщення телекомунікаційного обладнання суб'єктами господарювання в цих приміщеннях, що може призвести до обмеження конкуренції.

Враховуючи наведене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цього порушення та умов, що йому сприяли, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Київському коледжу комп'ютерних технологій та економіки Національного авіаційного університету (ідентифікаційний код 24360683) здійснити заходи, спрямовані на припинення дій, що мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом забезпечення доступу до технологічних (нежитлових) приміщень Гуртожитку суб'єктам господарювання, які мають намір надавати телекомунікаційні послуги у Гуртожитку, у відповідності до чинного законодавства.

Про виконання зазначених рекомендацій повідомити Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **місячний** строк з дня їх отримання.

Звертаємо вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень цих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

**Голова адміністративної колегії -
Голова відділення**

О. Хмельницький

Члени колегії:

/ _____ /

О. Білянський

(підпис)

_____ /

Л. Маракіна

(підпис)

/ _____ /

К. Куракова

(підпис)

/ _____ /

В. Коваленко

(підпис)

Виконавець

Л. Захарченко

/ _____ /

(підпис)

Начальник

юридичного відділу

Т. Клюсова

/ _____ /

(підпис)

Секретар колегії

М. Сушко

/ _____ /

(підпис)